

POSTANOWIENIE

Dnia 06 października 2011 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział I Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Alicja Fronczyk**

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Bondel

po rozpoznaniu w dniu 06 października 2011 roku w Warszawie na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku **J. S. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego (...)**

z udziałem **S. C. (1)**

o wydanie orzeczenia **w trybie art. 111 ustawy z dnia 05 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy**

po s t a n a w i a:

1. zakazać uczestnikowi postępowania S. C. (1) rozpowszechniania informacji, że:

„- w Gminie N. termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość;

- Wójt Gminy N. bierze kredyt na pokrycie bieżącej działalności;

- w Urzędzie (...) od grudnia 2010 r. do września 2011 r. zatrudnienie wzrosło o 30%”;

2. nakazać uczestnikowi postępowania S. C. (1) sprostowanie nieprawdziwej informacji poprzez opublikowanie na swój koszt, w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się postanowienia w (...) oraz w (...) sprostowania następującej treści:

„S. C. (1) oświadcza, że jego wypowiedzi zawarte w ulotce wyborczej pt. Gmina N. – (...) (...)?, iż:

„- w Gminie N. termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość;

- Wójt Gminy N. bierze kredyt na pokrycie bieżącej działalności;

- w Urzędzie (...) od grudnia 2010 r. do września 2011 r. zatrudnienie wzrosło o 30%”

- są nieprawdziwe

S. C. (1)”;

3. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;

4. zasądzić od uczestnika S. C. (1) na rzecz wnioskodawcy J. S. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego (...) kwotę 360 zł. (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

W dniu 05 października 2011 roku o godzinie 10:30 J. S. – pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego (...) wniósł o wydanie orzeczenia:

1. nakazującego uczestnikowi postępowania S. C. (1) rozpowszechniania informacji, że:

„- w Gminie N. termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość;

Wójt Gminy N. bierze kredyt na pokrycie bieżącej działalności;

w Urzędzie (...) od grudnia 2010 r. do września 2011 r. zatrudnienie wzrosło o 30%”;

2. nakazującego uczestnikowi postępowania S. C. (1) sprostowanie nieprawdziwej informacji poprzez opublikowanie na swój koszt, w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się postanowienia w (...) oraz w (...) sprostowania następującej treści:

„S. C. (1) oświadcza, że jego wypowiedzi zawarte w ulotce wyborczej pt. Gmina N. – (...) (...)?, iż:

„- w Gminie N. termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość;

- Wójt Gminy N. bierze kredyt na pokrycie bieżącej działalności;

- w Urzędzie (...) od grudnia 2010 r. do września 2011 r. zatrudnienie wzrosło o 30%”

- są nieprawdziwe

S. C. (1)”;

3. nakazującego uczestnikowi postępowania S. C. (1) wpłacenie kwoty 10.000 zł na rzecz organizacji (...) (...)w L., ul. (...), (...)-(…) I. (nr KRS (...)).

Nadto wnioskodawca wniósł o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca zarzucił uczestnikowi S. C. (1), iż ten w ulotce wyborczej sygnowanej swoim nazwiskiem i podpisem, zatytułowanej „Gmina N. – (...) (...)?”, zawarł cały szereg nieprawdziwych lub niepełnych informacji oraz pomawiających też dotyczących działalności aktualnych władz Gminy N., a dokonał tego w kontekście zbliżających się wyborów parlamentarnych 2011 r. oraz w nawiązaniu do przynależności do partii politycznej (...) Wójta Gminy i radnych Gminy. Zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy w przedmiotowej ulotce – kolportowanej na terenie objętym obszarem okręgu wyborczego do Sejmu nr (...) (ze szczególnym uwzględnieniem Gminy N. i powiatu (...)) – zawarte są co najmniej trzy ewidentnie nieprawdziwe informacje, że jakoby:

1) w Gminie N. termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość;

2) Wójt Gminy bierze kredyt na pokrycie bieżącej działalności;

3) w Urzędzie (...) od grudnia 2010 r. do września 2011 r. zatrudnienie wzrosło o 30 %.

Wnioskodawca załączył do wniosku dokumenty mające stanowić dowody na potwierdzenie nieprawdziwości powyższych stwierdzeń uczestnika. Żądanie opublikowania sprostowania w dwóch dziennikach lokalnych uzasadnił on tym, że ulotka wyborcza uczestnika postępowania zawierająca nieprawdziwe informacje, była publikowana w regionie, w którym te dzienniki się ukazują. (wniosek wraz z załącznikami – k. 3 – 41)

W odpowiedzi na wniosek (mylnie nazwanej „odpowiedzią na pozew”, złożonej w dniu 05 października 2011 roku o godzinie 15:10) uczestnik S. C. (1) oświadczył, iż informacje, które podane są we wniosku jako nieprawdziwe, czerpał z Biuletynu Informacji Publicznej ((...)) i mógł przekazać (...). Uczestnik przyznał jednak, że Biuletyn Informacji Publicznej może nie być aktualizowany na bieżąco w wyniku czego mogły nastąpić drobne pomyłki za co uczestnik przeprasza. (odpowiedź na wniosek – k. 50).

Na rozprawie w dniu 06 października 2011 roku wnioskodawca poparł wniosek precyzując, że Komitet Wyborczy (...) nie jest uczestnikiem niniejszego postępowania, a został wskazany we wniosku jedynie jako alternatywny adres uczestnika S. C. (1). Wskazuje na to również treść żądania wniosku, skierowana jedynie w stosunku do S. C. (2) (k. 51).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. C. (1) jest kandydatem bezpartyjnym w wyborach do Sejmu RP w 2011 r. kandydując z listy (...) w okręgu wyborczym nr...(L.). Upřednio był on Wójtem Gminy N. w województwie (...), obecnie Wójtem tej Gminy jest K. U. należący do (...) (niesporne).

W sygnowanej przez S. C. (1) i kolportowanej na terenie okręgu wyborczego nr (...) ulotce wyborczej pt. „Gmina N. – (...) (...)?” S. C. (1) zawarł na wstępie stwierdzenie „Patrzę z niepokojem na poczynania obecnych władz. Prowadzą one do katastrofy finansowej gminy, tym samym do znacznego pogorszenia warunków naszego życia. Odchodząc ze stanowiska Wójta zostawiłem w Urzędzie nadwyżkę budżetową w wysokości ok. (...) tys. zł. Po pięciu miesiącach rządów Wójta U. nie widać gdzie się podziały te pieniądze?”. W dalszej treści ulotki jej autor podał, że za swojej kadencji rozpoczął budowę przedszkola i kompleksu sportowego bez potrzeby brania kredytu, zaś w kampanii na Wójta Gminy w 2010 r. oskarżono go fałszywie o zadłużenie, myląc poręczenie bankowe z kredytem, w co wielu uwierzyło. S. C. (1) stwierdził następnie: „Dzisiaj plac budowy świeci pustkami. **Termin ukończenia przedszkola jest przesunięty w nieokreśloną przyszłość – a kompleks sportowy skreślony z listy inwestycji!!**” . Nadto podkreślił on, że „w latach 2005-2010 wszystkie szkoły gminne zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt i skomputeryzowane. Wybudowano sale gimnastyczne, boisko wielofunkcyjne i boisko (...). Warunki nauki w szkołach gminnych są o wiele lepsze niż w L. i w tych zarządzanych przez (...). **Obecnie Wójt bierze kredyty na pokrycie bieżącej działalności.** W szkołach już brak pieniędzy!!! Będziesz biedniejszy – będziesz pokorniejszy.”

Zakwestionował on także politykę kadrową obecnych władz Gminy N., zarzucając im zwolnienie profesjonalnych i doświadczonych pracowników, przeznaczanie pieniędzy z podatków na kształcenie nowych, niekompetentnych osób, oraz podporządkowanie Rady Gminy Wójtowi poprzez stworzenie dla (...)Przewodniczącego i (...) Wice – Przewodniczącego specjalnych nowych stanowisk pracy, opłacanych z podatków. W związku z tym S. C. (1) podał, iż „**Od grudnia do września zatrudnienie w UG wzrosło o 30 %!!**”. Zaapelował on na głosowanie w wyborach parlamentarnych na jego osobę (dowód: ulotka wyborcza – k. 9)

Inwestycja w postaci budowy przedszkola w miejscowości N. została określona w Umowie o roboty budowlane zawartej w dniu 15 września 2010 roku w imieniu Gminy N. przez S. C. (1) jako Wójta Gminy N. z wykonawcą – (...) sp. z o.o. z siedzibą w L.. W umowie tej termin realizacji inwestycji określono na dzień 30 września 2012 roku, przy czym miała ona obejmować trzy etapy: etap I – do dnia 30 listopada 2010 roku, etap II – do dnia 30 listopada 2011 roku i etap III – do dnia 30 września 2012 roku. (dowód: umowa – k. 10 – 16)

W dniu 15 września 2010 roku pomiędzy Gminą N. reprezentowaną przez Wójta K. U. a wykonawcą (...) sp. z o.o. zawarto Aneks nr (...) do Umowy o roboty budowlane z dnia 15 września 2010 r., na mocy którego zmieniono m.in. daty zakończenia realizacji II. i III. etapu budowy przedszkola. W Aneksie tym przewidziano, że etap II. realizowany będzie do dnia 15 października 2011 roku, zaś etap III. – do 31 grudnia 2012 roku. (dowód: Aneks nr (...) – k. 17-18).

W dniu 02 września 2011 roku Rada (...) podjęła Uchwałę Nr (...)w sprawie zaciągnięcia kredytu na pokrycie planowanego deficytu budżetu w związku z realizacją przez Gminę N. zadań inwestycyjnych. W Uchwale tej ustalono, że Gmina N. zaciąga długoterminowy kredyt w wysokości łącznej (...)zł na pokrycie planowanego deficytu budżetu gminy z przeznaczeniem na sfinansowanie realizowanych przez Gminę N. zadań inwestycyjnych. Źródłem spłaty kredytu mają być dochody własne gminy osiągnięte w latach 2012-2021, całkowita spłata kredytu nastąpi w 2021 r., a zabezpieczeniem tej spłaty będzie weksel własny in blanco z deklaracją wekslową. (dowód: Uchwała nr (...)– k. 39).

W dniu 09 grudnia 2010 roku (tj. w ostatnim dniu kadencji, w której Wójtem Gminy N. był S. C. (1)) zatrudnienie w Urzędzie (...) wynosiło 50 osób (łącznie z kierownikami gminnych jednostek administracyjnych), zaś w dniu 30

września 2011 roku zatrudnienie to wynosiło 51 osób (łącznie z kierownikami gminnych jednostek administracyjnych) (dowód: zaświadczenie wydane przez Wójta Gminy N. z dnia 04.10.2011 r. – k. 40)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych przez wnioskodawcę do wniosku i wymienionych powyżej dowodów z dokumentów, których wartość dowodowa nie była kwestionowana przez uczestnika postępowania, ani nie budziła wątpliwości Sądu. Dokumenty urzędowe (Uchwały Rady (...), zaświadczenie wydane przez Wójta Gminy N. o stanie zatrudnienia) stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 2 k.p.c. w zw. z art. 244 § 1 k.p.c.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniosek zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W ocenie Sądu w sprawie niniejszej zostały spełnione przesłanki określone w art. 111 § 1 ustawy z dnia 05 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112 ze zm.).

Zgodnie z art. 111 § 1 kodeksu wyborczego, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.5)), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Wniosek został złożony przez osobę legitymowaną, tj. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego (...) – J. S.. Zainteresowanie Komitetu Wyborczego (...) w stwierdzeniu nieprawdziwości informacji zawartych w ulotce rozpowszechnianej przez kandydata na posła do Sejmu RP S. C. (1) startującego z listy wyborczej Komitetu Wyborczego (...), wynika z faktu zawarcia w tej ulotce zarzutów pod adresem członków tej partii wchodzących w skład organów Gminy N., w tym zwłaszcza jej obecnego Wójta. Wskazuje na to bezpośrednio tytuł ulotki odnoszący się do działań (...).

Ulotka, której treść kwestionuje wnioskodawca, stanowi materiał wyborczy w rozumieniu powołanego przepisu, albowiem zarówno jej wydźwięk jak i treść wskazują na ich ścisły związek z trwającą kampanią wyborczą oraz – w konsekwencji – na możliwość wpływu na wynik wyborów przez zarzucenie członkom (...) (...) wchodzącym w skład organów Gminy N. postępowania dyskredytującego nie tylko ich, ale i innych członków tej partii – w tym także jej kandydatów w nadchodzących wyborach parlamentarnych. Niewątpliwie kolportowanie tej ulotki naraża kandydatów (...) na utratę zaufania koniecznego do wykonywania mandatu posłów i senatorów. Przeciętny wyborca, po zapoznaniu się z treścią ulotki, może odnieść wrażenie, że wykonywanie władzy (na szczeblu samorządowym, czy państwowym) przez członków (...) cechuje się niegospodarnością i brakiem realizacji istotnych dla wyborców inwestycji. S. C. (1) w ulotce przedstawił działania władz gminnych w negatywnym świetle, w opozycji do własnych osiągnięć na stanowisku Wójta Gminy N. i z apelem o głosowanie na jego osobę, co bezsprzecznie stanowi agitację wyborczą.

Wnioskodawca wykazał nieprawdziwość trzech informacji ujętych w przedmiotowej ulotce przez S. C. (1) przedstawiając wiarygodne dowody. Uczestnik zaś nie dość, że nie przedstawił wbrew art. 6 k.c. żadnego dowodu na okoliczność ustalenia prawdziwości podanych przez niego w ulotce wyborczej faktów, to w odpowiedzi na wniosek wręcz przyznał się do błędu i za to przeprosił.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt 1 i 2 postanowienia uznając, że są podstawy do zakazania uczestnikowi dalszego rozpowszechniania nieprawdziwych informacji i nakazania mu opublikowania oświadczenia w lokalnych dziennikach. Tego rodzaju nakaz może odwrócić skutki podania nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej.

W ocenie Sądu wobec stanowiska uczestnika, który de facto przyznał się do podania nieprawdziwych informacji i przeprosił wnioskodawcę – nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku w części majątkowej – zasądzenia od uczestnika na cel publiczny żądanej kwoty. Na taką decyzję Sądu ma wpływ i to, że koszt publikacji ogłoszeń stanowi wystarczającą dolegliwość dla uczestnika za podanie nieprawdziwych informacji.

Z tych powodów orzeczono jak w pkt 2 sentencji.

O kosztach postępowania postanowiono na podstawie art. 520 par. 2 k.p.c. w zw. z par. 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z par. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).